EXPUNERE DE MOTIVE

Astazi in Romania (la o populatie activa de 10-14 milioane de oameni) presupunem ca se fac minim 2.500.000 de tranzactii comerciale in fiecare zi (macar o tranzactie la 3-5 oameni, adica o familie), iar una din zece presupunem optimist ca este nefiscalizata. Adica cetateanul nu primeste si nu solicita bon fiscal. Fara Bon fiscal, statul pierde 24% TVA, bani ce intra 'la negru' in buzunarul comerciantului. In prezent cetateanul nu are nici un avantaj din a cere sau nu bon fiscal, iar respectul fata de lege il face uneori indiferent la acest aspect. Presupunand ca statul ar incasa doar 1 leu TVA la fiecare tranzactie nefiscalizata acum, la un minim de 250.000 tranzactii/zi, ar castiga 250.000 lei/zi, adica 91.250.000 lei/an sau aproximativ 20.977.011 EUR/an). Solutie propusa prin acest proiect de lege este ca la fiecare achizitie de produs cu bon fiscal sau/si factura, cumparatorul (cetateanul) sa primeasca inapoi de la stat (in urma unei regularizari cu impozitele) o deducere fiscala in cuantumul sumelor cheltuite legal (dovedite cu facturi/bonuri fiscale). Presupunand ca procentul ar fi 5% la cumparaturi intre 1-100 lei, 3% intre 100-1000 lei si 1% peste 1000 lei cetateanul ar fi direct interesat sa adune fiecare bon fiscal/factura pe cumparaturile pe care le face, iar la perioade bine determinate de timp sa le comunice autoritatii fiscale prin internet, intr-un portal dedicat. Concomitent, toti comerciantii sa fie obligati sa declare printr-un raport electronic bonurile fiscale/facturile eliberate, in acelasi portal mentionat mai sus.

Avantaje pentru cetateni sunt multiple: reducerea cheltuielilor casnice, prin deducerea unei parti din impozite, direct proportionala cu cheltuielile efectuare in mod legal pe teritoriul Romaniei. Ar putea fi inoculata ideea de "reducere" a TVA-ului, prin mai buna lui colectare cu sprijinul cetatenilor; cresterea increderii in stat, pentru care-i rasplateste direct pe cei corecti ce respecta legile si solicita bon fiscal/factura; incurajarea conectarii la internet a tuturor gospodariilor (poate chiar un proiect EU de subventionare a primului an de conectare)

Avantaje pentru stat pot fi grupate astfel: statul "angajeaza" fiecare cetatean sa monitorizeze evaziunea fiscala, rasplatindu-l in functie de rezultate sale personale. Este ca si cum Romania ar avea 10-14 milioane de angajati in Garda Financiara, interesati direct ca tranzactiile comerciale sa fie facute legal si corect; solicitand bonul fiscal, cetateanul asigura statul ca va incasa 24% TVA, cetateanul fiind rasplatit cu 5%, 3% sau 1% din aceasta incasare, daca-si revendica suma prin internet utilizand portalul de deducere fiscala; eliminarea tentatiei

comerciantilor de a nu elibera bon fiscal prin doua constrangeri simultane: odata prin presiunea cetateanului de a cere bon pentru de a recupera suma de 1-5%, a doua prin faptul ca bonul nedeclarat de "comerciantul smecher" in raportul electronic de vanzari, poate sa fie solicitat ulterior pentru deducere de cetateanul corect si astfel evaziunea demascata; toate operatiunile sunt monitorizate si analizate de un sistem 100% informatic care nu poate fi corupt. El va fi gazduit intr-o singura locatie centrala securizata; potentiala solutie de urmarire a volumului de cheltuieli facute de anumiti cetateni pentru care veniturile nu se ridica la acelasi nivel cu cheltuielile. Teoretic nimeni nu poate cheltui mai mult decat castiga; monitorizarea si masurarea cantitativa si calitativa a corectitudinii firmelor (dupa numarul de conflicte descoperite), precum si a modului de lucru al administratiilor fiscale in rezolvarea problemelor semnalate de sistem.

Avantaje pentru comerciant sunt: scaderea impozitului pe profit (printr-o deducere fiscala), daca nu are nici un conflict la prelucrarea datelor sale vs. solicitari cetateni (practic se premiaza comerciantii cinstiti); costul conexiunii internet minime necesare raportarii electronice a vanzarilor din casa de marcat sau programul contabil sa fie dedus din impozitul pe profit; softul de raportare oferit gratuit de catre stat.

Modul de implementare al acestei propuneri este:

1. Portal de internet unic pe tara, gazduit intr-o singura locatie securizata, sub jurisdictia Ministerului de Finante
2. Promovare intensa pe toate canalele media asupra facilitatii oferite de stat cetatenilor/comerciantilor si beneficiile acesteia
3. Conturile si le creaza fiecare cetatean in nume personal sau prin reprezentant, urmand a fi validate/invalidate de structurile Administratiei si Internelor din teritoriu(care verifica daca persoanele sunt reale, nu sunt decedate, etc)
4. Toate firmele existente pe teritoriul Romaniei, vor fi instantiate in portal in mod automat
5. Bonurile fiscale/facturile vor fi incarcate de fiecare cetatean sau un mandatat al acestuia pentru deducere, utilizand formulare electronice standardizate, selectand firma, introducand numarul facturii/bonului fiscal, data achizitie si suma.
6. Rapoartele de vanzari, vor fi declarate de fiecare comerciant sau mandatar al acestuia in mod automat din softul contabil sau casa de marcat prin nume firma, numar factura/bon fiscal, data achizitiei si suma.

7. Sistemul compara si proceseaza automat facturile/bonurile fiscale revendicate de cetatean cu cele declarate de firma, semnalizand unde sunt probleme sau validand perechile curente. Semnalizarea problemelor se face pe adresa de e-mail a cetateanului/mandatatului pentru a verifica corectitudinea datelor introduse (eventual solicitare copie scanata). Daca se confirma datele si probleme de 'potrivire' persista se face un raport automat trimis catre administratia fiscala in jurisdictia careia este firma, pentru punerea sub observatie si ulterior la un anumit numar de conflicte decizia automata de demarare a unui control.

8. La plata impozitelor cetateanului i se va calcula deducerea de impozit, in baza perechilor corecte (factura/bonfiscal declarate de firma si cetatean) validate automat de sistem.

Costurile estimate ale proiectului s-ar ridica la suma de 500.000-750.000 EUR, incluzand aici si infrastructura hardware din nodul central si costul realizarii aplicatiei software. Nu sunt incluse costurile de promovare in media ale proiectului. Timp de implementare/testare minim 6-8 luni.

Marja de eroare a estimarii +/- 15%. Sumele vor fi alocate de la bugetul de stat ori prin accesarea unui program finantat din fonduri europene pentru implementarea proiectului de mai sus.

In sensul celor de mai sus, va supunem atentiei, dezbaterii si adoptarii proiectul de lege privind completarea Legii nr. 64/2002 pentru aprobarea OUG nr. 28/1999 privind obligatia operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale.

INIȚIATOR:

Deputat Mircia Giurgiu – Parlamentar independent

Deputat Ihsan POPOV – Minoritati

TUDOR CIUHODARU

Roman Gheorghe

